

Strokovnjaki o ceni NLB: Zelo slabo

Cena za delnico NLB je v postopku prve javne ponudbe delnic (IPO) postavljena pri 51,50 evra, torej na spodnji meji cenovnega razpona, določenega med 51,50 in 66 evrov.

SiolNET, 9. 11. 2018; Avtor: Metka Prezelj

Država bo v postopku prodaje NLB prodala 59,1 odstotka delnic, s čimer bo iztržila nekaj manj kot 609 milijonov evrov. S prodajo država torej ne bo iztržila niti polovice 1,5 milijarde evrov vredne dokapitalizacije iz leta 2013. Strokovnjaki menijo, da je to zelo slabo ter da bi morali ceno določiti sami.

Cena za delnico NLB je v postopku prve javne ponudbe delnic (IPO) postavljena pri 51,50 evra, torej na spodnji meji cenovnega razpona, določenega med 51,50 in 66 evrov.

Vlagatelji niso prepoznali investicijske priložnosti

Tudi **Matej Šimnic**, direktor upravljanja premoženja pri Alta invest, meni, da so bile v danem trenutku razmere na trgu slabe za prodajo. "V tovrstnih prodajnih procesih se vedno tvega, da so lahko v ključnem trenutku razmere na kapitalskih trgih slabe in je v proces težko pritegniti vlagatelje, ki bi imeli močan interes vstopiti v novo naložbo. Na žalost se je ta scenarij uresničil prav v primeru NLB, kjer vlagatelji niso ocenili, da delnica pomeni investicijsko priložnost, za katero bi se splačalo konkurirati s ceno, višjo od minimalne ravni razpona," je dejal Šimnic.

"Vlagatelji niso presodili, da delnica pomeni investicijsko priložnost, za katero bi se splačalo konkurirati s ceno, višjo od minimalne ravni razpona," meni Matej Šimnic.

Polanec: Sprijaznim se tudi z izgubo, da le ne bo več vrtiček za politiko in izbrance

Zgodovinsko gledano, je to slabo, meni ekonomist **Sašo Polanec**. Po njegovem mnenju bi bila prodaja pred desetimi ali 15 leti bolj ugodna, poleg tega pa na državo ne bi prenesli izgube. Po njegovem mnenju tudi trgi niso tako ugodni, zdaj pa je država to še razbila na več delov.

"Cena se mi seveda zdi nizka. Pričakovali smo, da bi bilo podjetje vredno milijardo, zdaj pa govorimo o 600 milijonih. Imam pa ves čas v mislih, da vsaj ne bo več težav z upravljanjem, kot so bile v preteklosti. Vedno sem se bil pripravljen sprijazniti tudi z izgubo samo zato, da ne bi bilo več socializacij oziroma z izgubo v oportunitetnem smislu, se pravi, da realiziramo nižjo ceno kot sicer, samo zato, da to ne bi bil več vrtiček za politiko, izbrance in tako naprej. Zame je prodaja v vsakem primeru absolutno pozitivna," je še dejal Polanec.

"Zame je prodaja v vsakem primeru absolutno pozitivna," je dejal Polanec.

"Vsa prodaja je bila povsem jasno izsiljena"

Ekonomska razlaga tega, kar se je zgodilo v procesu prodaje NLB, je razmeroma preprosta, razlaga ekonomist **Bogomir Kovač**.

"V tistem hipu, ko v celoti in z lahkoto prodate delež, pomeni, da je bila cena nastavljena nizko. Razpon je jasno omogočil, da so kupci izražali ceno, ki je bila na spodnji ravni. Cela prodaja je bila povsem jasno izsiljena, kar pomeni, da so tudi kupci vedeli, da bi bili, če bi lastnik oziroma Slovenija na koncu posegla po omejitvi, tako imenovani oportunitetni stroški drugačnih alternativ za prodajalca razmeroma visoki, neugodni, pritiski pa veliki," pravi Kovač.

Kot meni Kovač, je bila vsa prodaja tako z nastavitvijo cenovnega razpona kot tudi z izsiljenimi pogoji takšna, da so kupci natančno vedeli, da ni drugega izhoda, da lahko vzamejo najnižjo ponujeno ceno, mi pa smo morali v to privoliti. Po njegovih besedah je bila igra s prodajo NLB izgubljena že zdavnaj.

"Izgubljena je bila zaradi naše nekompetentnosti na eni strani in predvsem politične uslužnosti na drugi, tako da smo zdaj na koncu dobili to, kar pravi trg. Trg je s to ceno dokazal našo ekonomsko nesposobnost prodaje in hkrati tudi našo politično neumnost pri celotnih procedurah, ki smo jih pri tem zapravili," meni Kovač.

Cena bi morala biti po presoji prodajalca, določiti bi jo morali sami

Da je cena tako nizka, Kovač krivi izdelavo presoje zunanjih finančnih institucij. "V tistem hipu, ko vi na eni strani naročite uglednim zunanjim strokovnim finančnim institucijam, naj pripravijo vrednotenje in ceno, je to približno tako, kot bi nekemu lisjaku dali v presojo, kako se pride v kurnik, za vse preostale lisjake," primerja Kovač.

"To bi v osnovi morala biti presoja prodajalca, ne glede na vse druge, to bi bil še edini izhodni manever. Če to naročiš nekemu, ki je mnogo bolj politično zavezan finančnim trgom kot pa lastniku, je logično, da bo on sam z vso argumentacijo potiskal ceno navzdol. Je pa to edini argument, s katerim bi danes lahko zadeve ubranili," je še dejal.

"V tistem hipu, ko vi na eni strani naročite uglednim zunanjim strokovnim finančnim institucijam, naj pripravijo vrednotenje in ceno, je to približno tako, kot bi nekemu lisjaku dali v presojo, kako se pride v kurnik, za vse preostale lisjake," razlaga Bogomir Kovač, ki meni, da bi morali dovolj visoko ceno določiti sami.

Postavitev dovolj visoke cene je bila naša edina možnost

Kot pravi Kovač, smo enkrat že postavili ceno in se na koncu odločili, da je ta prenizka, zato tega ne bi mogli še enkrat niti politično niti strokovno prodati. Edina možnost je bila, da bi določili dovolj visoko ceno.

"Prodati nekaj po dovolj visoki ceni in to argumentirati z ekonomskimi kazalniki, ki jih je banka seveda imela – vemo, kolikšna je knjižna vrednost, vemo, koliko pod knjižno vrednost še lahko gremo, in tako dalje – to pristojnost pa smo tudi z ekonomskega vidika imeli, a je politično nismo izkoristili. To pomeni, da je bila pravzaprav narejena zdaj končna, zadnja napaka, druge po tej plati ni več. Edina priložnost, ki je bila še na voljo, je bila zapravljena.

Če bi ceno postavili dovolj visoko, bi jo morali kupci sprejeti, mi bi prejeli izkupiček, če pa ne bi prodali do konca, pa bi imeli nato zelo resne politične pogajalske pogoje. "Z njimi bi Evropski komisiji argumentirali, da smo storili vse, kar je mogoče, a da ta toliko opevani finančni trg, na katerega prisega Evropska komisija, preprosto ni deloval," razlaga Kovač.

"Tu je šlo in gre za izredno pritlehne politične in poslovne interese"

"Mi smo šli po obratni poti, zavestno privolili v nizko ceno, v razpon, ki nas je nekako navidezno reševal. Tudi tukaj je šlo in gre za izredno pritlehne politične in poslovne interese. Politični so naši zato, da se politika znebi težav z NLB, čeprav si je težave ustvarila sama, poslovni svet, ki pa vlaga, želi vlagati čim nižje in imeti čim več dobička. Z NLB bo jasno spet pridobil in v zvezi s tem ni nobenih dilem," je do odločitev še kritičen Kovač.

Slovenski vlagatelji niso želeli biti izigrani, čeprav je bila to dobra naložba

"Slovenski vlagatelji, upoštevajoč izkušnje in nezaupanje, ki je bilo tudi uprizorjeno ne le z NKBM, temveč tudi z izbrisi in tako dalje, tudi s tem, kako je slovenska država ob tem ravnala, jasno niso želeli dati banki, še manj pa državi še enkrat priložnosti, da bi jih znova izigrali, saj so to preprosto storili že prevečkrat. Pa bi bila z vidika donosnosti tokrat odločitev najbrž absolutno pozitivna. To je bil dober nakup in je tudi zdaj zavarovan. Z veliko verjetnostjo se bo ta naložba dobro poplačala v primerjavi s prvo prodajo NKBM pred desetimi leti," je še dejal Kovač.

[Mesec o NLB: To ni prodaja, to je kraja. LMŠ zahteva odgovore SDH](#)